WASHINGTON D C

Пам'ятайте про Україну!

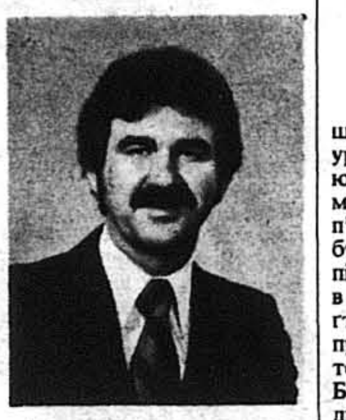
СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 277. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 16, 1977 No. 277. VOL. LXXXIV.

В Лорейні переміг українець

Лорейн, Огайо (Б. Дейчаківський). — На тлі вже традиційних післявиборчих стверджень: ,,Українські кандидати перепали'' — надійно вибивається факт, що в Лорейні — Огайо в виборах до Міської ради переможцем вийшов українець. Ім'я й прізвище переможця: Віктор Влашин, років 33, по освіті ,,мастер урбаністики'' — науки про (велико)міста, яку закінчив у Стейтовому університеті Клівленду.

Віктор Влашин, радний міста Лорейну, Огайо.

Рівночасно зі своїми студіями Віктор Влашин в останні роки брав жваву участь у збірному житті лорейнської української громади, став головою Відділу УККА, головою Товариства Український Народний Дім та членом проводів Фонду Катедр Українознавства, Комітету (для оборони) Мороза й Українського Народного Союзу.

Свій успіх Влашин завдячує, з одного боку, власним талантам солідности, працьовитости і компетентности, а далі щирій співпраці доброго провідника та активній підтримці виробленої лорейнської громади.

Вітаючи з перемогою Віктора і лорейнську громаду, треба вірити, що ця молода людина, якої ім'я (в латинській мові) визначає переможця, здобуде ще не один успіх у загальноамериканському суспільно-політичному житті — з користю і для спільноти з якої він вийшов.

Борис Антонович кандидує на перевибір

Чікаго (Ол. Пошиваник) — Представник палати репрезентантів стейту Іллінойс, адв. Борис Антонович, розпочав передвиборну кампанію на другу каденцію, як стейтового представника. 13-го листопада 1977 р. тут відбулася вечеря-зустріч з громадянством, де була присутня ,,перша пані" стейту, Джейн Тамсон, дружина губернатора Іллінойс. Губернатор напружив спину того дня і не міг прибути. Одначе, дружина його заступила та переказала теплі слова й заслуги Бориса Антоновича, якого у леґіслятурі часто називають ,,усміхненим українцем" та ,,вишитим українцем", бо завжди ходить у вишитій сорочці.

Джейн Тамсон ствердила Борисову допомогу у праці губернатора та його самостійну працю. Борис Антонович, між іншим, представив закон ч. 2069, який зобов'язуватиме ,,руйнуючих хуліганів" направити шкоду та призвести пошкоджене до оригінального вигляду (розбите вікно, замазаний будинок, ґараж, школу і т.д.). Обидві палати стейтової леґіслятури затвердили пропозицію закону, але губернатор, з причин ,,дуплікації законів'', наклав свої ,,вето". Одначе, одна палата відкинула ,,вето" 122 голосами до 4, а друга — 36 до 4, отже пропозиція Антоновича стала законом.

На вечері, що відбулася в залі СУМА, було коло 300 осіб з різних українських та інших середовищ. Були люди з Борисового району (19-ий), а також із інших. Були наші республіканці й демократи, які прийшли підтримати українського кандидата на другу каденцію, як стейтового представника. Вечеря, яку приготував український ресторан Яворських, посмакувала американським гостям. Вони дивувалися борщем (галицьким) та розхвалили ,,київську курку".

Після вечері, пластовий співочий гурток дівчат ,,Зорепад" розважав присутніх українським співом. А Мирон Куляс і друзі розвеселили всіх інсценізацією-сміховинкою з Борисового життя. Довгих промов не було. Антонович дав короткий ,,звіт" своєї праці та виявив бажання далі працювати представником у Спрінґфільді. На це він має підтримку багатьох політичних діячів та самого губернатора Тамсона.

Із вечора Антоновича, яким провадив інж. Дм. Григорчук, дружина губернатора Джейн Тамсон повезла з собою китицю троянд та ,,вишитий" український торт. Початок другої політичної кампанії Бориса Антоновича був успішним.

Мерилендський університет включає програму курс української мови

Коледж Парк, Мд. — Починаючи з 16-го січня 1978-го року, Мерилендський університет включатиме у своїй програмі навчання курс української мови для початкуючих студентів. Курс має позначення FOLA 108B і читатиметься в понеділки, середи і п'ятниці від год. 10-ої вранці згідно з повідомленням Департаменту германських і слов'янських мов. Викладачем курсу буде проф. Нінель Бортник, колишній доцент Київського університету. Проф Бортник рівнож одержала докторат з Київського університету. Ініціятиву у встановлені цього курсу дала студентка Мері Еллен Кійс, яка під цю пору очолює Лігу Української Католицької Молоді. П-на Кійс ввійшла в контакт з Відділом УККА у Вашінґтоні, члени Управи якого мали відбути зустріч з проф. Бортник в четвер, 15-го грудня.

Зацікавлені в курсі особи повинні звертатись в усіх справах до:

Germanic and Slavic
Department, University
of Maryland, College Park,
M.D. 20742; Tel. 454-4301

Станичні Пласту матимуть нараду

Ню Йорк (О. Ю.). — В суботу, 17-го грудня тут в приміщенні Союзу Українок, відбудуться наради станичних пластових станиць та голів гуртків Пластприяту. Такі наради скликає Крайова Пластова Старшина кожного року для обміну думками та обговорення важливіших справ між крайовим пластовим проводом та місцевими провідниками з терену ЗСА. В програмі цьогорічних нарад є панель з підтемами: ,,Пластове братерство в практиці'', ,,Пластун і українська громада'', ,,Фінансова база Пласту і відкриті можливості'' та ,,Значення пластових видань''; справи поодиноких діловодів Крайової Пластової Старшини, інформації про Міжкрайову Пластову Зустріч, яка відбудеться в 1978 році в Алберті, Канада, звіти станичних про працю в терені, справи пластового видавництва в Торонті тощо. Рівночасно з нарадами станичних відбудуться наради голів Пластприяту, які скликає діловод Пластприяту п. Микола Панченко.

Беґін цієї п'ятниці у Вашінґтоні обговорюватиме мирові заходи з президентом Картером

Єрусалим/ Каїр/ Вашінґтон. — Ізраїльський уряд і Білий Дім інформують, що ізраїльський прем'єр Менахем Беґін цієї п'ятниці, 16-го грудня, тобто два дні після початку підготовчих мирових нарад в Каїрі, прибуде до Вашінґтону, щоб обговорити з президентом Джіммі Картером ,,останні події на Близькому Сході'' і порадитися, як ЗСА та Ізраїль можуть спричинитися до дальшого проґресу ізраїльсько-арабського діялогу, розпочатого єгипетським президентом Анваром ель-Садатом.

Речник Білого Дому заявив, що це прем'єр Беґін видвигнув пропозицію щодо зустрічі з президентом Картером, але під час наради Беґін правдоподібно не представить Картерові жадних конкретних пропозицій щодо можливого мирового договору, а тільки буде обговорено найкращі можливі способи встановлення справедливого і тривалого миру на Близькому Сході.

Під час розмови з президентом Картером головною темою нарад напевно буде каїрська підготовча нарада, в якій беруть участь тільки представники Ізраїля, Єгипту, ЗСА і Об'єднаних Націй. Сподіваються, що президент Картер знову зазначить, що Ізраїль повинен погодитися на концесії щодо звільнення окупованих арабських територій і щодо полагодження питання палестинських арабів, як це зробив минулого тижня. У понеділок, 12-го грудня, ізраїльський міністер закордонних справ Моше Даян

(Закінчення на ст. 4-ій)

Совєти накопичують зброю в Етіопії

Вашінґтон. — Речник Державного департаменту поінформував у вівторок, 13-го грудня ц. р. кореспондентів, що Совєтський Союз збільшив доставу різнородної зброї до Етіопії і накопичив її таку силу, що деякі військові спеціялісти призадумуються чи часом ця зброя не призначена також для інших цілей чи льокальних війн в інших африканських державах. При тому совєтські транспортові літаки нарушують постійно міжнародні домовлення і перелітають через деякі країни не питаючись навіть дозволу. Повітряні достави зброї розпочались приблизно три тижні тому, бо достава зброї водними шляхами натрапляла на деякі трудноші. В Пентаґоні панує загальне переконання, що зброя призначена мабуть для плянованої контратаки на провінцію Оґаден, опановану в більшості сомалійськими військами. Речники Білого Дому твердять, що полковник Менґісту Гайлє Маріям, теперішній диктатор Етіопії, потребує якоїсь виднішої перемоги над сомалійцями, щоб поновити свою моральну силу в очах етіопійського народу. З метою скріплення військової дисципліни полк, Маріям наказав останньо розстріляти кількох офіцерів, які мали дещо відмінну від нього думку. Загально припускають, що досі було розстріляно біля 30 високих штабових офіцерів на очах військовиків, якими вони командували. Крім зброї Совєтський Союз вислав до Етіопії військових і цивільних спеціялістів, яких начисляють там понад 100, крім 400 кубинців, які перебувають в Етіопії вже від довшого часу. Здогадуються, що деяка кількість кубинських вояків воюють проти сомалійців в провінції Оґаден. Один з речників Державного Департаменту, який не бажав бути названим заявив, що Єгипет належить до цих країн почерез територію яких перелітають совєтські літаки без дозволу. Інші держави це Югославія, Лівія і Судан. Совєтські літаки кожного разу обирають для полетів дещо інші шляхи. Єгипет правдоподібно протестуватиме проти полетів над його територією в Організації Об'єднаних Націй.

Західня Німеччина анулювала свої оборонні пляни після шпигунської афери

Бонн, Західня Німеччина. — Міністер оборони Західньої Німеччини Георг Лебер, після того, як він стрінувся з гострою критикою у зв'язку з викриттям шпигунської афери і встановленням, що арештовані минулого року три співробітники міністерства оборони в Бонні передали понад 1.000 документів, які мали тісне відношення до оборонних плянів Західньої Німеччини і Північно-Атлантійського Оборонного Союзу взагалі Східній Німеччині, — проголосив, що він дав зарядження найвищому військовому командуванню німецької армії анулювати усі оборонні пляни пов'язані з оборонною системою НАТО, а деякі основно змінити, щоб унешкідливити раніші пляни, які попали в руки східньонімецьких чинників. Виступаючи на пресовій конференції Лебер висловив докір кримінальній поліції і контррозвідці Західньої Німеччини, яка не зуміла перешкодити цій черговій шпигунській афері комуністів. Він при тому також висловив жаль, що про цю справу міністерство оборони нічого не знало, а про деталі він (міністер) прочитав у щоденній пресі. Цією заявою міністер Лебер не тільки обороняв свій департамент, але також відповідав тим критикам, які вимагали його резиґнації з посту міністра оборони. ,,Щойно в понеділок, 12-го грудня ц. р. я довідався, що заарештовані 18 місяців тому три шпигуни, малй доступ до засекречених документів міністерства оборони Західньої Німеччини і НАТО'', заявив міністер Лебер, натякаючи, що він плянує довідатись хто передав ці відомості щоденникові ,,Франкфуртер Альґемайне Цайтунг'', бо, як це відмітив міністер, ,,для журналіста є гонор винайти таку річ і опублікувати в газеті, але для того, що передає строго таємні матеріяли з міністерства — це рівняєтьмя з державною зрадою''. Боннське міністерство, довідавшись про шпигунський скандал, негайно повідомило про випадок головну квартиру НАТО в Брюсселі, яка у свою чергу поробила негайні заходи, щоб не постраждала оборонна система НАТО.

ЗАХІДНІ ДЕЛЕҐАЦІЇ ВИМАГАЮТЬ ВИЗНАННЯ ГРОМАДСЬКИХ ГРУП ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД

Беоґрад (Б. Потапенко, Міжнародна Пресова Служба ,,Вісті", телефоном). — Делеґації ЗСА, Канади і 14-ох інших західніх держав, які беруть участь в цій конференції для перевірки примінення Гельсінкських угод, внесли дві резолюції, які мають особливе значення для народів СССР і громадських груп створених для слідкування додержання ґарантій цих угод.

Резолюції, які мають позначення БМ-14 і БМ-60, вимагають офіційного визнання громадських груп створених для слідкування за приміненням Заключного акту Гельсінкських угод, включно з правом виступати публічно в справі їх порушення та підтвердження т. зв. принципу ч. VII, згідно з яким уряди держав повинні шанувати всі права людини включно із свободою думки, слова та релігійного віровизнання.

Досі зголошено вже понад 100 резолюцій для включення у кінцевому звіті конференції. Деякі з них зголосили делеґації держав східнього бльоку і відносяться до таких справ як співпраця у підготові та публікації енциклопедії та інших наукових довідників. Як відомо, в минулому така ,,співпраця" проявлялась у фальшивках та спотвореннях історичних фактів, які совєтські науковці перепачковували до західніх енциклопедій і довідників.

До хвилини передачі цього комунікату не зголошено ніодної резолюції в справі т. зв. принципу ч. VIII, який відноситься до питання права народів на національне самовизначення. Це право є ключевим для української та інших громадських груп створених в СССР для слідкування за приміненням Гельсінкських угод, як відомо з документів цих груп, які продісталися на Захід.

У Литві католицизм толерують, п'ятидесятників переслідують

Вільнюс, Литва — Кореспондент ,,Ню Йорк Таймсу'' Дейвід Шіплер у газеті з 14-го грудня ц. р. інформує про стан релігії в Литві, представляючи відношення совєтського режиму до двох віровизнань — римо-католицького з її представником о. Стасисом Лідисом та протестантської секти — п'ятидесятників (пентакосталістів), де пасторські функції сповняє по професії столяр Віктор Васілєв. Обидва вони поділяють особливу долю у цій атеїстичній країні: обидва глибоко віруючі і їхнє рішення жити за релігійними догмами не допускає до їхнього включення в совєтське суспільство.

Однак, поза вірою в Бога в них немає багато спільного. Спосіб їхнього буття і ,,привілеїв'' є екстремно різний; власті толерують католицького священика, але переслідують п'ятидесятника. Навіть спосіб їхньої зустрічі з американськими кореспондентами був інакший; о. Лідис міг в найбільшому спокої розмовляти з кореспондентами, натомість пан Васілєв — в поспіху, і скриваючись перед поліцією. Цей разючий контраст віддзеркалює неясне становище релігії в Совєтському Союзі. Поміж великою частиною населення релігія ще й досі має силу й совєтський уряд, знаючи, що її не може ніяк викорінити, дозволив на релігійні практики, але тільки там де він її може контролювати.

Отець Лідис може відправляти Богослуження., але вони мусять бути чітко відокремлені і зовсім непричасні до щоденного совєтського побуту. Йому дозволено відправляти Службу Божу, сповідати і христити, але не...навертати на християнство людей, бо це вже порушує закони конституції, в якій дозволяється право на ,,релігійні практики, або на атеїстичну пропаґанду''. Отцеві Лідисові також не дозволено організувати недільні школи, це бо також йшло б в розріз з конституцією, в якій сказано, що ,,церква відокремлена від держави, а школа від церкви''. Існування о. Лідиса і його церкви совєтському урядові на руку, бо воно є живим доказом, що зорганізована релігія в Совєтському Союзі існує. Тому і в нього є певні привілеї. Він двічі вже був в ЗСА з церковною делеґацією з Литви, а також йому дозволено подорожувати в межах Совєтського Союзу.

(Закінчення на ст. 4-ій)

Міністер Сомалії протестує проти совєтської і кубинської присутности в Африці

Вашінґтон. — Ройтер інформує, що міністер мінеральних копалин Сомалії Гуссейн Абдулькадір Гвасім, який перебуває тепер з офіційними відвідинами у Вашінґтоні, обвинуватив на пресовій конференції Совєтський Союз і Кубу за доставу зброї і військових частин до країн Африки, бо така ,,допомога'' на думку міністра Гвасіма, африканським країнам створює хаос, нестабільність і нові війни, які в результаті призводять й так бідні економічно країни Африки до катастрофи. Міністер Гвасім відмітив, що СССР і Куба мабуть зумисно створюють цю нестабільність, щоб забезпечити свої інтереси на цьому континенті. Гвасім навів приклад, що Совєтський Союз раніше доставляв довільну кількість зброї для Сомалії, а тепер це саме робить у випадку Етіопії, від часу як етіопійські мілітаристи заступають прокомуністичний курс у політиці. Куба, наслідуючи Москву, висилає, спочатку до Анголі, а потім до інших країн Африки, свої військові частини, які є все присутні там, де починається конфлікт, чи льокальна війна. Як відомо, Сомалія зірвала останньо військовий договір із Совєтським Союзом, а також дипломатичні зносини з Кубою. Сомалійський міністер вважає, що західній світ і, як це він висловлюється ,,міжнародна спільнота'' мають за обов'язок не допустити до здійснення совєтських і кубинських плянів, які бажають силою зброї накинути африканським народам комуністичні уряди. Гуссейн Гвасім і п'ять інших сомалійських високих урядовців перебувають тепер у Вашінґтоні і ведуть переговори про американську допомогу для Сомалії. Сомалійські політичні діячі заявили, що їхня країна вітатиме ЗСА, а також західньоевропейські країни, якщо б вони бажали зайнятись копалинами мінеральних добрив і нафти і прислали до Сомалії своїх спеціялістів.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ ПІКЕТУВАТИМЕ СОВЄТСЬКУ МІСІЮ В ОБОРОНІ МОРОЗА

Ню Йорк. — З організації ,,Амнесті Інтернешенел" в останній хвилині повідомляють, що в п'ятницю, 16-го грудня, в часі від 12-ої в полудне до 2-ої по полудні члени цієї організації пікетуватимуть будинок совєтської місії до ОН при 136 Іст 67-ма вулиця. Демонстрація відбуватиметься з вимогою звільнення Валентина Мороза, 41-літнього українського історика, та Марка Нашітса, 29-літнього жидівського дентиста. ,,Амнесті Інтернешенел", згідно з повідомленням, одержала від Андрея Сахарова окрему заохоту для акції в обороні і для звільнення Валентина Мороза, засудженого за ,,антисовєтську аґітацію і пропаґанду", якого Сахаров називає ,,жертвою гір беззаконня".

Валентин Мороз

УКРАЇНСЬКА ГРУПА ДОМАГАЛАСЯ УЧАСТИ В БЕОҐРАДСЬКИХ НАРАДАХ

Вашінґтон (УІС ,,Смолоскип''). — На Захід дістався новий документ київської Української Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод на Україні — її Меморандум ч. 2. ,,Про участь України в Беоґрадських нарадах — 1977''.

Домагання, щоби Україна брала участь в Беоґрадських нарадах видвигнув у своїх свідченнях перед американською Конгресовою Гельсінкською Комісією проф. Л. Добрянський, президент УККА та д-р А. Зварун, президент вашінґтонського Комітету Гельсінкських Ґарантій для України (лютий, 1977).

Коли Меморандум ч. 2 не вдалося протягом довгого часу вивезти з України, вашінґтонський Комітет Гельсінкських Ґарантій для України, знаючи його зміст, виготовив обширний меморандум ,,Україна і продовження нарад в справах безпеки і співпраці в Европі, які мають відбутися в Беоґраді в 1977 році''. 17 травня 1977 року цей меморандум був переданий всім урядам-учасникам Беоґрадської Наради, а згодом розповсюджений в самому Беоґраді.

Нижче друкуємо оригінальний текст Меморандуму ч. 2 з деяким скороченням. Повний текст цього меморандуму передає учасникам Беоґрадських нарад Комітет Гельсінкських Ґарантій для України і він буде опублікований в українськомовному і англомовному збірниках документів київської Української Гельсінкської Групи, які появляться на початку 1978р. у В-ві ,,Смолоскип''

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ГРУПА СПРИЯННЯ ВИКОНАННЮ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД. МЕМОРАНДУМ Но.2

Про участь України в Беоґрадських нарадах — 1977

За кілька місяців в Беоґраді з'їдуться керівні діячі 35 країн-учасниць історичної Наради в Гельсінкі.

В Беоґрадських нарадах

(Закінчення на ст. 3-ій)

Совєтська преса в Україні ,,в доземнім поклоні Москві"

В останніх місяцях на сторінках совєтської преси появляється чим раз більше статтей з чолобитнею Москві; недавньо присвячено ,,зразковому комуністичному місті" аж дві сторінки у київській ,,Радянській Україні". І ось, знову в цій же газеті — статтейка: ,,Наша Москва, наша столиця". Ось кілька речень: ,,Москва... вона безмежно дорога кожній радянській людині. Це — серце країни". Бож і в статті 172-ій Конституції СССР, — пише ,,Радянська Україна" — зазначено, що ,,Столицею Союзу Радянських Соціялістичних Республік є місто Москва". І знову: ,,Москва — серце нашої Батьківщини. Тут працює Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу, уряд країни Рад". Дальше автор прославляє московських робітників: ,,Московські робітники завжди були і неминуче деякий час залишаться взірцем, за яким ітимуть робітники інших міст. Ці слова В. І. Леніна, сказані кілька десятиріч тому, як ніколи актуальні сьогодні". Пізніше знову йдуть речення, від змісту яких бліднуть усі культурні надбання України, бо: ,,Москва... це центр нашої науки, культури, освіти.

Москва — це всесвітньо-відомі театри, мистецькі колективи. Тут живуть і працюють сотні улюблених письменників, композиторів, художників, митців-виконавців. Москва — це сотні місць, якими йшла історія країни". Речень того роду безліч, а під статтею внизу, велике фото Москви, яка ,,розвивається, стає все кращою рік у рік, перетворюючись на зразкове комуністичне місто".

Українські письменники в УССР не спішаться з дописами до газет

Київська ,,Культура і Життя" інформує, що на відкритих зборах творчого об'єднання прозаїків київської організації Спілки Письменників України дискутовано над питанням участи письменників в періодичній пресі. Висловлено ,,занепокоєння тим фактом, що в газетах зменшилась кількість виступів письменників з проблемними публіцистичними матеріялами". А також в цій газеті зазначено, що ,,літератори не часто пропонують цікаві пристрасні виступи з постановкою важливих питань, а редакції не залучують їх до написання таких матеріялів". На зборах підкреслювано, що покращання участи письменників в газетах — це обопільна справа, — і їхня, і преси. Зокрема збори ,,пригадали" письменникам, що вони повинні виступати в пресі ,,не лише з художніми, а й з публіцистичними творами, і не лише в святкових номерах". Письменники повинні писати до газет, зокрема ,,на злободенні теми сьогодення, виїжджати за відрядженнями редакцій для написання матеріялів за їх плянами", — пише ,,Культура і Життя".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оскарження продовжуються

Взаємні оскарження між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом, зокрема на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Београді, продовжуються і набирають часом дуже гострих форм. Наприклад, президент Джиммі Картер, не зважаючи на свою европейську подорож, в часі якої він думає відвідати також Варшаву, у піврічному звіті до Конґресової Комісії безпеки і співробітництва в Европі обвинувачує уряд Польщі, що він зупиняє злуку родин і порушує багато інших прав людини, що противиться підписаній в Гельсінках угоді, та іншим міжнародним домовленням. До речі, польська квота еміґрації, якщо йдеться про злуку родин, стоїть на найнижчому рівні у комуністичних країнах Східньої Европи, помимо того, що польський верховода, генеральний секретар польської Комуністичної партії Едвард Ґерек, постійно хвалиться своїми „свободами" і „полегшами" для робітників і селян зокрема, та найменшою активністю політичних дисидентів у порівнянні з такими комуністичними країнами, як Чехо-Словаччина чи навіть Румунія, де останньо дійшло до великих репресій у пов'язанні з великим страйком вуглекопів і „видворенням" провідного румунського письменника Пола Гоми.

Користаючи з нагоди передання Конґресовій Комісії свого піврічного звідомлення, президент Картер вважав за відповідне відмітити, що ЗСА продовжуватимуть свої старання в ділянці оборони прав людини аж до часу, поки гуманітарні якості не переможуть і людство не знайде розв'язки цього питання. Ці й раніші заяви Президента ЗСА і його відпоручника в Београді, амбасадора Артура Голдберга, викликають, очевидно, гостру реакцію Москви і її сателітів, які вишукують усі гріхи світу, щоб їх причепити З'єднаним Стейтам Америки й іншим західнім вільним державам, як, наприклад, расову дискримінацію, безробіття тощо, щоб показати, що й у капіталістичному світі людина позбавлена своїх прав і тим самим послабити західні арґументи про непошанування прав людини в комуністичних країнах.

Політичні спостерігачі в Београді доходять до висновку, що помимо деяких симптоматичних змін на Заході в користь політики детанту, які нагадують декому часи політичних шляхів колишнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, то всеодно в Београді морально перемагає Захід зі своїми безсумнівними вартостями свободи, які забезпечують за людиною духові і матеріяльні вартості та яких годі дошукуватись в Совєтському Союзі чи інших комуністичних країнах. Все це сьогодні відомі речі і їх вже не можна заглушити шумною комуно-московською пропаґандою, яка твердить, що в СССР немає політичних в'язнів, що нікого не арештують за свободу слова й думки, що ув'язнюють тільки „злочинців" тощо.

Дещо до тієї зміни в напрямі правильного розуміння ситуації в Совєтському Союзі та мобілізації західньої громадськости зробили найновіші політичні дисиденти, яким пощастило виїхати з СССР чи були „видворені" совєтським урядом, як, наприклад, Владімір Буковський, Леонід Плющ, Андрей Амальрик та інші. Чималу роботу зробили також українські громади та їхні проводи в країнах поселення у вільному світі. Але працю треба продовжувати, міняти методи і засоби — стару форму меморандумів і збирання підписів замінити формою відкритих конференцій на найвищому рівні, групових і індивідуальних зустрічей з впливовими політичними діячами, масовими маніфестаціями, обґрунтованими статтями в пресі і на науковому форумі, про ефективність якого дуже часто згадується з совєтських газетах при згадці про працю „українських буржуазних націоналістів".

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

В. Качмар

ВЕЛЕТЕНЬ ВІЧНОЇ ПАМ'ЯТИ

(1)

Провідник якогось народу, байдуже, національний чи релігійний, приходить не як диктатор, але як усіма довгожданий керманич, який має розв'язати епохальні проблеми. Розглядаючи питання духовного провідника, то це безспірна справа Божого Провидіння. Розуміється, що це саме треба ствердити й про всяку появу національних великих особистостей. Якщо ж мова про історію нашої Церкви, то, дякуючи Божому Провидінню, нашими духовними велетнями були митрополит Іларіон, митрополит Петро Могила, митрополит Андрей Шептицький і під цю пору Патріярх Йосиф Сліпий. Одначе в оцій статті мова буде про митрополита Андрея Шептицького.

Немає сумніву, що Боже Провидіння серед темряви й поневолення нашого народу неначе засвітило вічну Божу лямпаду, щоб просвітити ті шляхи, якими наш народ і його Церква повинні прямувати до вершин Божої величі, щоби після терпінь і незлічимих жертв прийняти належну заплату — волю! Лямпада бо святоюрського Митрополита Андрея, аскета й ченця, великого мислителя і незрівняного богослова, некоронованого володаря-Патріярха всіх українських душ і сердець, горить і горітиме повсякчасно аж до кінця цього світу, аж у вічність Боговірного українського народу, а властиво для всього християнського світу! Це тому, бо митрополит Андрей це не тільки духовний провідник українського народу, правда в першу чергу так, але він є мислителем, богословом і надхненником єдности всіх християнських церков. Тобто наш митрополит Андрей являється в історії новітнього християнства апостолом і благовістителем єдности не тільки в українському аспекті, але й у вселенському значенні Христової Церкви. Наш Митрополит Андрей визнавав у церковній площині засаду-аксіому: „один Христос, одна Його Церква"! В національній нашій площині Митрополит Андрей ісповідував тезу: „Одна Україна, одна наша Церква". Бо в церковній єдності, твердив переконливо Кир Андрей, будемо мати теж і так дуже бажану національну єдність".

Наближення Вселенського Собору Ватиканського II до ідеї нашого Митрополита Андрея про єдність, це найважливіша подія 20-го століття. Ідея про об'єднання Церков і великого руху, так званого екуменізму, це велика візія нашого Кир Андрея. Митрополит Шептицький виконав у цьому ділі велику піонерську працю. Його поїздки по різних европейських країнах він використовував на те, щоб скрізь говорити та переконувати про нещастя роз'єднання Христової Церкви, а в парі з тим доказував необхідність здійснити заповіт Христа: „Щоб усі були одно"! Отож це факт, що Кир Андрей став на Заході предтечою різних рухів за єдність християн. І тому саме англійські католики вже 14 років після смерти нашого Митрополита видвигнули в Римі питання, себто внесли до Апостольської столиці прохання, щоб Кир Андрея проголосити Блаженним.

В одному своєму посланні Митрополит Андрей писав: „Ціль моєї праці це зібрати всіх християн під стягом Ісуса Христа. Наука Христова, якою я перейнятий сто разів більше з власного переконання, а ніж із уряду, це мій прапор і дороговказ"! Оце і є завітня мета життя і праці цього Божого чоловіка в часі фаталістичного декаденсу культури й кризи моралі. І саме тому місце нашого Митрополита в історії Христової Церкви вічне! Тому весь християнський світ є вдячний Всевишньому, що в цій переломовій добі дав нашій і Вселенській Церкві велетня релігійної мислі, себто подвижника єдности Христових Церков, на які наступають всі сили диявола, включно й у першу чергу московський демон злоби й нищення Христового вчення!

Для нас українців важливе те, що Митрополит Андрей обстоював засаду повного збереження в нашій Церкві східніх традицій і адміністраційної відбудови Помісної Української Католицької Церкви та завершення її Патріярхальним устроєм. Розуміється, Київського. Папа Лев XIII, бачучи та розуміючи, яку важливу ролю може сповнити наш Патріярхат у житті майбутньої Христової Церкви на Сході Европи, хотів допомогти створити український Патріярхат з переходовим осідком у Львові, але різні супротивні сили цьому перешкодили. Одначе в 1904 році, дня 6-го травня, Митрополит Андрей Шептицький призначив і висвятив о. ректора Григорія Хомишина на Станиславівського єпископа. Дослівно в грамоті написано: „Ми надали йому власть у Станиславівській епархії"! Послання Митрополита Андрея до вірних Станиславівської епархії від дня 18-го травня 1904 р.). На стороні 4-ій цього ж Послання так і написано: „Ми — властю Галицьким Митрополитам Престолом Римським даною, о котрій Львівський Собор свідчить... Отця д-ра Хомишина поставили єпископом і владикою Богом спасаємої Епархії... — Ми дали йому власть...." Отже, немає ніякої папської буллі щодо наставлення нового єпископа в Станиславові, а тільки грамота Кир Андрея!

(Продовження буде)

Микола Бараболяк

МИ „РЕВОЛЮЦІОНЕРИ" — ВОНИ „ЛЕҐАЛІСТИ"

Іван Кедрин, голова УНРади, узявся за шляхетне, але важке завдання: довести до консолідації наших розбитих політичних сил у рамах ДЦ УНР. Основною перешкодою довершити це діло є питання метод і тактики у наших визвольних акціях. Організації Визвольного Фронту, що найсильніші, вважають, що одиноко оправдані засоби — це революційні збройні.

Ця наша політична група вважає, що дисидентський рух в Україні це ніщо інше, як прояви цієї революційної постанови та що завданням еміґрації є не тільки плекати дух збройної підготови тут, але й по змозі готовити край до такого революційного зриву.

Щоб примирити ці наші революційні еміґрантські елементи з тими, які більш рахуються з дійсністю, Кедрин висуває теорію, що методи боротьби краю й еміґрації мусять бути різні. В статті „Край і еміґрація" („Свобода" за 18 листопада ц. р., ч. 254) Кедрин пише: „Коли йдеться про розгляд проблеми краю та еміґрації, то тут не може бути баламутства, що завданням краю і еміґрації тотожні, що тотожними є методи, що їх еміґрація має пристосувати до процесів в краю". В чому баламутство"?

Кедрин рахується з дійсністю і вважає, що наші патріоти в Україні мусять діяти в рамах совєтського „леґалізму", тобто обмежити свою боротьбу до заходів за здійснення конституційних прав, одним із яких є теж право на вихід зі складу СССР. Еміґрація не може „іти в ногу" — каже Кедрин — із нашими земляками в Україні. Всі ті, які вважають, що Москва трактує Україну як колонію, мають „протиставити теж міжнародній теорії про потребу співіснування країн з різною економічною системою"... інакше „ми дійшли б до заперечення нашого світогляду, що УССР це колонія Москви і що УССР це тільки вивіска, потрібна займанцеві".

Цілю еміґрації має бути відзискання втраченої державности, а не лише покращання умовин життя в Україні, щоб вони наблизились хоч би до таких, які існують у Польщі — пише автор. „Найкращим стимулюванням процесів в Україні є заперечування будь-якої леґалізму влади в Україні".

Прекрасно подуманий поділ роль, гарна теорія. Ми тут під командою ВФ і ДЦ УНР підготовляємо ґрунт для революції з надією, що повториться 1917-ий рік і якийсь „Волинський полк" у Петрограді відмовиться стріляти до вуличних демонстрантів та започаткує революцію, — як пише Кедрин, — а у міжчасі хай собі там наші дисиденти борсаються у безнадійному змагу за „конституційні права" у рамах совєтського „леґалізму". Таким чином, коли ми тут на еміґрації всі включимось у ряди „революціонерів", то чому ж би бандерівці не мали об'єднатись із другими такими ж, як вони „революціонерами" під проводом ДЦ УНР? — зробить висновок читач.

Так то розв'язує Кедрин наболіле питання консолідації визвольних заходів теорією подвійного „леґітимізму": леґітимізму для еміґрації і совєтського для земляків у краю, бо „про підпільний рух в Україні у теперішніх умовах трудно говорити" — признає Кедрин.

Ред. Кедрин намагається розв'язати конфлікт між конкуренційними еміґрантськими групами на площині „леґітимізму". Леґітимізм це в основі концепт міжнародного права і тому про леґітимність такої чи іншої влади рішають обов'язуючі в тому праві принципи та погляди членів міжнародньої спільноти і погляд наших Івана чи Миколи на сенс того „леґалізму" не матиме абсолютно ніякого впливу. Але, оминаючи цей міжнародньо-правний фактор, пригляньмось консеквенціям такого подвійного „леґалізму".

1. Вносимо різні меморіяли до міжнародних організацій, зокрема на підставі Гельсінкських договорень, контраґентом яких є і СССР. Як можемо вимагати, щоб уряд ЗСА, або інші держави, заступався на прохання за права наших земляків, коли Громико чи Добринін матиме відповідь, що ті громадяни ЗСА чи Канади, які заступаються за своїми братами в Україні,це, ті, які воюють за розбиття СССР і підсичують революційні протидержавні рухи в Україні, яким кожний уряд має хіба право протидіяти...

2. В яке становище кладемо наших земляків в Україні, коли заступаємось за ними? Приймаючи такий поділ роль між краєм і еміґрацією, ми даємо Кремлеві можність стосувати в Україні ще гостріші репресії і в той спосіб унеможливлюємо якінебудь заходи дисидентів в Україні.

3. З досвіду 1939-1941 рр. знаємо, що навіть у шерегах членів КПСС є багато українських патріотів, які роблять що можуть, щоб зберегти субстанцію нації. Подвійний „леґалізм" унеможливлює якінебудь контакти з Україною, бо наші земляки тікатимуть від нас як від чорта. Коли б ми всі визнали себе „революціонерами" — то тим прокопали б непроходиму прірву між краєм і еміґрацією, на що собі ніяка зріла нація не може дозволити.

4. Еміґраційному революційному леґалізмові вже не довге життя... Минулого місяця відпроваджали ми на вічний спочинок двох видних лідерів революційного руху. За п'ять, десять, но, скажімо, п'ятнадцять років, мало хто вже залишиться з подвижників революційного духа, з яких наймолодші нині у п'ятдесятих роках їхнього життя, а старші догасають і переганяють сімдесятку. Хто заступатиме тоді „революційний" леґітимізм? Молоде покоління нести революцію в Україну не збирається, цього ми хіба всі свідомі.

5.І врешті-решт — за ким право визначати засоби і методи визвольного руху? За материком чи еміґрацією? Кедрин признає, що революційний дух в Україні не має умовин існування. Яка отже користь, коли ми тут готуватимемо до „революції" в Україні, коли там революція немислима?

Треба погодитись із Кедрином, що консолідація наших еміґрантських сил є передумовою якоїнебудь успішної визвольної акції звідси. На мою думку, це вже не п'ять хвилин, а п'ять секунд до дванадцятої для такого кроку. Але навіщо притемнювати проблему теоріями, як та що два „леґітимізми", коли всі ми є свідомі того, що головною перешкодою консолідації наших сил є ніщо інше, як особисті амбіції.

Але, прийнявши дискусії ради — що такий подвійний „леґітимізм" і поділ роль між краєм і еміґрацією має змисл. Чи годиться про те писати, коли в Кремлі уважливо студіюють нашу пресу, а такими підходами ми тільки даємо в руки ворогів атути для побороювання і нищення нас?...

Едвард Касінець,
бібліотекар
Гарвардського
університету

КНИЖКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ НОВІТНЬОГО ПЕРІОДУ В СХІДНІЙ УКРАЇНІ

Праці таких визначних — хоч і різних у своєму підході — дослідників новітніх публікацій як Люсієн Февр і М. МекЛюген ведуть до незаперечного висновку, що книжка це одне з найвищих досягнень новітньої культурної історії. На жаль, роля цього важливого засобу комунікації та інформації серед східніх слов'ян, а зокрема українців, ще замало відома. Так само маловідомий є розвиток бібліології й, зокрема, бібліотек і бібліографії.

Мої завваги відносяться до деяких аспектів історії українських публікацій в російській імперії, залишаючи для окремого розгляду долю української книжки в Австро-Угорщині.

Друк книжок для українців, які тоді називалися русинами, почав у Кракові німецький друкар Швайпольт Феоль з кінцем п'ятнадцятого століття. Хоч найновіші досліди показують, що, можливо, друкування книжок на українській етнічній території почалося ще перед появою львівського „Апостола" (1574) Івана Федоровича, ми все таки повинні шанувати цю шляхетну і, в дечому, трагічну постать як українського першодрукаря. Діло, почате в Західній Україні Федоровичем, мало великий технічний і духовний вплив на його наслідників.

В сімнадцятому столітті українське друкарство поширилося й на інші землі західньої (Остріг, Стрятин, Унів, Почаїв) і східньої України (Київ, Чернігів). Книги друковані в цих осередках, були майже виключно релігійного змісту, тобто це були або Богослужбові книги, вживані в літургії, або релігійно-полемічні твори. Українська книжка культура шістнадцятого-сімнадцятого століть є нерозлучно пов'язана з релігійною культурою (і, на жаль, з православно-католицькою контроверсією) цього бурхливого періоду. Головні письменники того часу — Лазар Баранович, Йосиф Рутський, Іпатій Потій, Іоанікій Галятовський, Іоан Максимович, Кирило Транквілїон-Ставровецький — назвати тільки кількох, були всі духовного стану, і всі видавничі центри були релігійними інституціями.

Стабілізація російської імперіяльної контролі над великою частиною східньої України створила обставини, що мали далекойдучі наслідки для української книги. Найбільш відчутним наслідком російської присутности була заборона (1720) друкування Київською Печерською манастирською Друкарнею літургічних книг, відмінних від їх московських редакцій, як теж книг, які не були вперше друковані в центральних російських друкарнях Москви і Петербурга. Імперіяльна політика централізації мала теж згубний наслідок позбавлювання України її найкращих умів і талантів. Тому, коли взяти до уваги ці факти, зовсім не дивно, що багато українських літературних і філософічних творів вісімнадцятого століття взагалі не було видано і вони поширювалися та були читані тільки у формі рукописів. Це існування української рукописної культури в тих часах було передвісником підпільної політичної рукописної культури кінця дев'ятнадцятого століття. Всі ці фактори — цензура, централізація, традиція рукописної книги — мали вплив на історію української книжки від появи „Енеїди" Івана Котляревського (в Петербурзі, 1798) аж до самої української революції(1917).

Згідно з бібліографічними даними, зібраними Дмитром Дорошенком, число всіх книжок в українській мові, виданих в дев'ятнадцятому столітті, становило приблизно 3,500 позицій. Поява тих книжок була, здебільша, припадкова, в наслідок ініціятиви окремих людей, як Максим Парпура, Пантелеймон Куліш, чи, пізніше, Борис Грінченко. Як хаотичне й непляное було видавання українських книжок, таке ж було і їх розповсюджування. Щойно з кінцем дев'ятнадцятого століття була заснована перша українська книгарня при видавництві „Киевской Старины" заходом Товариства Українських Поступовців. Це підприємство очолював талановитий В. П. Степаненко.

Історію новітньої української видавничої діяльности можна поділити на такі періоди: 1/ 1798-1855; 2/ 1856-1863; 3/ 1863-1870; 4/ 1870-1876; 5/ 1876-1906; 7/ 1914-1917.

Перший період починається публікацією „Енеїди" і кінчиться смертю Миколи І. В цьому періоді появляється багато важних українських текстів Цертелева, Срезневського, Квітки-Основ'яненка, Гулака-Артемовського, Максимовича, Афанасієва-Чужбинського і, очевидно, Шевченка, якого „Кобзар" появився в Петербурзі 1840 р. Під час першої половини дев'ятнадцятого століття твори українською мовою появилися вперше в Харкові в 1819 і в Києві в 1837 році. Київ почав відогравати головну ролю в публікації книжок українською мовою щойно з початком дванадцятого століття. В деяких фазах цього першого періоду здавалося, що майбутнє української книжки справді загрожене. Наприклад, після придушення Кирило-Методіївського Братства в 1847 році, головним його учасником, між ними найбільш визначним і талановитим українцем (Шевченко, Куліш, Костомаров) заборонено публікувати. Це було рівнозначне смертному присудові українській літературі.

Все таки надійний ліберальний початок нового режиму дав змогу всесторонньому Пантелеймонові Кулішеві не тільки почати нове видавництво, „Сільська Бібліотека", але теж і співпрацювати в видаванні важливого альманаху „Основа" (1861-1862). Ці захоплючі події спричинили навіть зацікавлення російських видавців можливістю видавання українських книжок. Такі спроби були зроблені в Чернігові і в Полтаві.

Валуєвський циркуляр 1863 року і Емський указ 1876 р. зробили надії на видавання книг українською мовою. Валуєвський цирку-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Марія Барагура

ПОВОРОТ ТЕРНИСТИМ ХРИСТОВИМ ШЛЯХОМ

(Доповідь на вечорі 64-го Відділу СУА в пошану митрополита Андрея)

(3)

На український національний світогляд Романа мала великий вплив зустріч його з проф. Володимиром Антоновичем під час першої поїздки молодого Шептицького до Києва. Проф. Антонович теж походив з ополяченої родини й був римо-католиком, який вернувся до рідного середовища дорослою людиною. Роман рішив піти його слідами й повністю зірвати з польськістю. Пізнання культурно-національного життя києвлян, оглядини історичних пам'яток, зустрічі з колами університетської молоді теж мали позитивний вплив на національну трансформацію майбутнього митрополита.

• •
•

Діяльність митр. Андрея (інтронізований в січні 1901 р.) проявилася в таких ділянках: 1) церковно-релігійній; 2) місіонерсько-унійній; 3) світсько-релігійній; 4) політично-парляментарній і громадській; 5) науковій, культурно-національній і виховно-освітній; 6) економічній, суспільної опіки і народного здоров'я.

Перша ділянка — релігійно-церковна, це найважливіша царина діяльности митрополита, яка голови УКЦ, хоч вона, на погляд д-р Степана Барана, найменше цікавила й найслабше відома загалові українського суспільства. Одначе спеціялісти-церковники, світські політики, дипломати й державні мужі слідкували за нею пильно й уважливо приглядалися їй — так прихильники митрополита, як і його противники й вороги, а тих він мав більше. Навіть власне громадянство початково поставилося до б. польського магната з холодною резервою, вижидаючи, якими шляхами піде його діяльність. Швидко цей холод і вичікування перемінилися в любов і синівське прив'язання до князя Церкви.

Першим кроком митр. було відмосковщення й українізація Церкви, а ці заходи почав ще, коли став станиславівським єпископом (1899 р.) Кир Андрей знав, що це справа далекої мети й вимагає такту, вирозумілости і терпеливости. Тому взявся до цього обережно, але рішуче й систематично. Увів до церковного урядування замість „язичія" живу українську мову. На теологічні студії приймав свідомих українців і обсаджував ними капітулу, консисторію й деканати.

Почав від реформи Духовної Семінарії у Львові. Ректорат і викладацькі пости обсадив молодими, освіченими в Відні, Іннсбруку й Римі людьми з докторатами. Подбав про організацію в Духовній Семінарії само-освітніх, культурно-наукових і мистецьких гуртків щоб виховати священиків-громадян і суспільних та культурно-освітніх діячів.

Згодом, використовуючи широкі автономічні можливості конкордату католицької Церкви Польщі з Римом, митр. заснував на місці Духовної Семінарії у Львові Богословську Академію, єдину вищу школу в Галичині на університетському рівні. Вона мала два факультети — теологічний і філософічний. Ректором став о. д-р Йосиф Сліпий, а катедри були обсаджені найкращими нашими науковцями і дослідниками — духовними і світськими. При Академії діяло Українське Богословське Наукове Т-во, яке видавало квартальник „Богословія" і серію „Праць Богословської Академії." Здібніших студентів висилав на студії заграницю.

При Академії митр. заснував т. зв. „Малу Семінарію," середню школу гімназійного типу для підготовлення кандидатів до Академії й до світських високих шкіл. В Римі оснував Церковно-Історичну Місію для архівних дослідів документів у Ватикані, що стосуються нашої Церкви. Його заходами створено в Інннсбруку „Канісіянум" — інститут для унійних студій.

Для підготовлення кваліфікованих дяків і плекання церковного співу та збереження чистоти обряду митр. заклав „Дяківську Школу і Бурсу".

Митрополит двигнув жіночий чин СС Василіянок, подбав про створення нових жіночих чернечих чинів і півчернечих згромаджень — СС Служебниць, Мироносиць Студиток і Йосифіток.

Подбав про матеріяльне забезпечення священиків та скромну пенсію для вдів і сиріт по священиках. Стримав заплянований польським урядом реформу церковних ґрунтів, рятуючи духівництво перед матеріяльною руїною. Добився знесення непосильних податків за митрополичі добра й установи, які служили добродійним цілям. Своєю опікою оточив церковно-релігійне життя за океаном, куди відбув візитаційну подорож і створив єпископії. Подбав про права й духову опіку над українськими поселеннями в Юґославії. Побудував у Галичині кілька церков і манастирів і заклав першу наукову фундацію „Епархіяльна Бібліотека" в Станиславові (1899). Його заходами купці й промисловці відновили храм св. Юра і митрополичу палату. Боляче пережив створення Апостольської Адміністратури для Лемківщини, бо це було однозначне з омосковщенням, ополяченням і латинізацією лемків.

Ставши владикою й митрополитом, кир Андрей частину свого часу присвятив місійній праці — проповідував на реколекціях і місіях, сповідав, зокрема звернув увагу на занедбану Гуцульщину.

Несповненою мрією митрополита, для якої він покинув світське життя, було унійне післанництво — грандіозний задум не тільки зближення і об'єднання обох наших Церков з Апостольською Столицею, але приєднання до Вселенської Церкви цілого Сходу Европи. На це грандіозне післанництво звернув йому увагу Святіший Отець на авдієнції в 1888 р., який, довідавшися про його намір стати василіянином, сказав 22-літньому юнакові: „Василіяни мають велике майбутнє в Церкві — приєднати Схід." Це був папа Лев XIII (Йоахим Печчі), який плянував створити патріярхат для УКЦ у Львові, проти чого гострий спротив зорганізував мадярський кардинал Шімор.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКА ГРУПА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

будуть представлені і такі країни, населення яких два-три рази менше, як втрати України в останній світовій війні і навіть таких, яких війна обійшла боком. Річ ясна, така велика репрезентація може тільки радувати. Але чи буде заступлена в Београді многострадальна Україна, яка принесла безчисельні жертви в ім'я миру між народами?

Гельсінські Наради були присвячені якраз цій проблемі, проблемі миру і безпеки в Европі. Як же могло статись, що високорозвинута европейська країна з 50-мільйонним населенням і територією, яка перевищує будькотру західноевропейську державу, не була запрошена на форум народів в Гельсінкі?

Чому ніхто з учасників Гельсінкської Наради не замітив її відсутності? Невже Україна не являється рівноправним членом ООН? Невже ж це не по її землі, від верхнього Дністра до низів Донця Сіверського котилися фашистські танки?...

Риторичних питань можна завдати багато більше. Однак нам, членам Української Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, добре відомо, чому це сталося. Спробуємо вияснити це непорозуміння з повною відкритістю. І, звичайно, не без почуття болю.

Західні дипломати, якщо не з трибун, то у кулуарах міжнародних нарад — продовжують називати Радянський Союз по старосвітському — Росією. Це не випадково. Той історичний факт, що російська імперія давно розпалась, а на її місці створився добровільний Союз суверенних держав, не був духовно засвоєний і психологічно закріплений на Заході, ані в самому Союзі. Традиція взяла верх над Правом.

З точки погляду адміністраційно-правового Радянський Союз слід би порівняти не до Сполучених Штатів, як це часом робиться, а до Об'єднаної Европи. Саме тут пробують об'єднати свої зусилля рівноправні держави-союзники. Саме тут твориться загально - европейський Парлямент, котрий по своїм прерогативам нагадує загальносоюзний Уряд в його первісній формі. Але Об'єднана Европа ніколи не була єдиною імперією, а Радянський Союз оформився на місці російської імперії, яка проіснувала кілька століть. Ось чому те, що оформилось після Жовтня, несло на собі всі потворності минулого.

Кожна з союзних республік згідно з конституцією СРСР настільки суверенна, наскільки будьяка держава, яка входить в Европейську співдружність яку можна назвати союзом.

Однак імперіялістичне минуле Росії висить чорною тінню над народами-союзниками, не дозволяючи їм говорити про їхні конституційні права. Тому культ особи в гіршому розумінні, який повторяє царський авторитет, заміняється другим культом: з трибун проголошується слово „Союз", а розуміється „Росію". І в тому, що це продовжується 6 повних десятиліть, є немала вина західніх діячів, котрим так само тяжко було відречись від вікової традиції, як і народам Російської імперії.

Тим часом реальний суверенітет держав-союзників, задля котрого пролито ріки крови, постепенно перемінюється в протокольну умовність. А в останніх роках шовіністично-наставлені офіційні особи Російської Федерації, котрих ніхто ніколи не карав за їхній войовничий шовінізм, зневажливо відкидає навіть ту жалюгідну умовність.

Так, наприклад, сьогодні, коли пишуться ці рядки, старший слідчий прокуратури м. Москви, якийсь Тихонов, риється в паперах, вилучених за його розпорядженням у 5 членів Української Групи Сприянні Виконанню Гельсінкських Угод. Йому навіть не прийшло до голови звернутися у прокуратуру м. Києва — ордери на обшук громадян УРСР підписав він самовільно, так як це робилось в царській імперії, де не було жадних республік. А Ковалев С. був засуджений в Литві на основі процесуального кодексу РСФСР. Сотні політв'язнів-українців безконтрольне КДБ все ще відправляє в Мордовію і на Урал (цебто на територію союзних держав). І це уважається нормальним. Так представляється справа з республіканським законодавством — воно прямо ігнорується.

Слід зважити, що марксизм, як офіційна ідеологія Радянського Союзу з кожним роком все виразніше тратить свою притягаємість. Що ж повинно його замінити? У нас не перестають повторяти: патріотизм, любов до батьківщини. Саме тому сьогодні, як і в роки Вітчизняної війни, на перший план видвигається відвічно російське, яке називається вітчизняним. Однак громадянин СРСР має право сказати: у вірменина — своя вітчизна, а у росіянина — своя. Невже союзні обов'язки вимагають відречення від республіканського громадянства? Невже українець не має права уважати своєю вітчизною Україну? Які закони позбавлять його цього природного права?

Такі закони існували в царській Росії — в СРСР їх немає. Зате в СРСР є КДБ, воєнна організація, котра святому людському праву протиставляє грубу силу. По нормам КДБ патріотизм може бути лише російський або „загальнолюдський", що практично може означати російський. Віцепрезидент АН СРСР П. Н. Федосеєв створив навіть „загальнорадянську" мову — і це, звичайно, не новий вид есперанто, а та ж сама російська.

В сотнях віршів і пісень прославляється Росія, до чого ми звичайно, відносимося з повагою, як і до російської культури взагальному. Але якщо ти в тих же картинах спробуєш висловити свою любов до України — тебе очікують Мордовські табори або спецпсихлікарні. Чи знають про це народні маси Росії? Звичайно, не знають.

Так, наприклад, в пристрасному, глибоко патріотичному творі В. Мороза „Хроніка опору", за котрий він був заарештований, нема і натяку на збройний спротив, — справа йде про жителів села Космач, котрі, зберігаючи національні традицій, супротивлялися духовній і побутовій стандартизації — цебто псевдокультурі. І нічого більше! Однак, цього виявилося досить, щоби В. Мороз був кинутий на 6 років в найстрашнішу з тюрем — Володимирську...

...Так, ми свідомі того, що державні діячі Заходу мають основу віднестись скептично до проблеми, котру видвигає Українська Група — буде чи не буде представлена Україна на нарадах в Београді? І все ж ми звертаємося з закликом до держав-учасниць Гельсінкських Нарад: домагайтесь участи України в усіх нарадах в справі безпеки в Европі! Не може безпека Европи стати справжньою, якщо 50-мільйоновий народ, який пережив численні нещастя у 2-ох світових війнах, штучно усунений від участи в Европейських нарадах.

...Світова громадськість може дуже багато зробити, щоби наблизити той час. Тільки тоді країни Східньої Европи дістануть повну незалежність, а Західня Европа зітхне з полегшею: загроза нової світової війни щезне навіки. Хотілось би, щоби це стало зрозуміло.

Українська Група Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод:

О. Бердник, І. Кандиба, Л. Лук'яненко, О. Мешко, М. Руденко [керівник Групи], Н. Строкатова, О. Тихий.

20 січня 1977 р.

КНИЖКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ляр дозволяв публікацію тільки белетристичних творів по-українськи. Між цими двома актами київська „Громада", яку вели такі діячі, як історик В. Антонович, мовознавець Павло Житецький, політичний мислитель Микола Драгоманів, етнограф Афанасієв-Чужбицький, зуміла, як колективними, так й індивідуальними силами видати значне число українських публікацій наукового і напівпопулярного характеру (так звані „метелики") Одним з безпосередніх наслідків Емського указу було розгромлення Київської Громади і еміграція Драгоманова. На еміграції, в Женеві, Драгоманів зумів стати вільним українським видавцем in partibus infidelium.

„Заборона українства" тривала тридцять років, аж до березня 1906, коли вкінці здійснено обіцяну декретом 17 жовтня 1905 свободу „чужомовних публікацій" в імперії. Не зважаючи на терор цензури, під час тих трьох десятиліть були спроби завзятих одиниць публікувати доброякісні українські книжки. Тут треба згадати варті похвали зусилля таких діячів, як Борис Грінченко (Чернігів, 1894-1901), О. Кониський (Київ, починаючи з 1895), Г. Хоткевич (Харків, 1900) і Благодійне Товариство, або Просвіта (1898-1918). Діяльність Благодійного Товариства, яке очолювали такі діячі, як П. Стебницький і О. Лотоцький, а теж видавництво „Вік", яке заснував Кониський, допомогли поширити український книжковий ринок.

Тому не було несподіванкою, що після скасування заборони українських публікацій постало багато видавництв. Тут можна згадати „Час", „Лан", „Криницю", „Українського Учителя". Але це відродження українських видавництв було тільки короткою передишкою, бо з початком війни українське друкарство було знову заборонене, не тільки в Києві, але й теж, хоч на короткий час, в окупованому росіянами Львові. Тільки видавана в Москві по-російськи „Украинская Жизнь" могла продовжувати існування. Така була невесела доля української книги в імперії напередодні революції 1917 р.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОЇ ГРАФІКИ

від 18-го грудня 1977 року до 16-го січня 1978 року

в Українському Інституті Америки

Відкриття в неділю, 18-го грудня 1977 р., о год. 3-ій по пол.

Відкрита щоденно, крім понеділка, від 2-6 веч.

Карпатський Лещетарський Клюб

організує

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ВИШКІЛЬНО-ЗМАГОВИЙ ТАБІР

ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНІВ ДРУГИХ СПОРТОВИХ ТОВАРИСТВ

на лещетарських теренах West Mountain, Glens Falls, N.Y.

в часі від 26 до 31-го грудня 1977 року

- Приїзд учасників в неділю, 25-го грудня.
- Провідником табору буде інж. ЗЕНОН МАРКЕВИЧ.
- Таборова оплата: $159.00. Покриває приміщення, прохарчування, транспорт до лещетарських теренів, витяги, інструкції лещетарства. Оплата не покриває доїзду до табору.
- Карти зголошення можна дістати у інж. Вол. Гнатківського, 32-09 Bell Blvd., Bayside, N.Y. 11361. Tel.: (212) BA 4-7369.
- Виповнені карти зголошення з повною оплатою пересилати на повищу адресу.
- Чеки виповняти на: KLK — Ukrainian American Ski Club.
- Для інформації подаємо, що в тій самій місцевості відбудуться юнацькі пластові табори улаштовані Бурлаками.

УПРАВА КЛК

ТРАДИЦІЙНІ СПОРТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

УСВТ „Чорноморська Січ"

Субота, 21-го січня 1978 року

Заля: Український Народний Дім Ірвінгтон, Н. Дж.

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій м. Ню Йорку — Відділ УККА

відзначує

в неділю, 29-го січня 1978 року, година 4-та по полудні

в залі Fashion Institute, 225 West 24th Street, New York, N.Y.

60-РІЧЧЯ

УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ і ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

ПРОГРАМА:

- Відкриття — Д-Р АСКОЛЬД ЛОЗИНСЬКИЙ, заступник голови Об'єднаного Комітету;
- Проклямації — губернатора Гю Кері і мейора міста Е. Кача — Д-Р ЮРІЙ ВОЛИНЕЦЬ;
- Святочна промова — АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО, студент і член Головної Ради Виховників ОДУМ-у.

На святкування запрошено мейора міста, достойного Едварда Кача.

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА:

- ХОР ПРОМЕТЕЙ із Філядельфії під диригентурою маестра МИХАЙЛА ДЛЯБОГИ, акомпаніямент ГАЛЯ МАЗУРОК;
- АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ ОДУМ-у під керівництвом НАТАЛІЇ ПАВЛЕНКО;
- Рецитація — ЛЯРИСА КУКРИЦЬКА-ЛИСНЯК, артистка української сцени і телевізії.

Того ж дня у всіх українських церквах Ню Йорку будуть відправлені

УРОЧИСТІ СЛУЖБИ БОЖІ в намірені Українського Народу

В церкві св. Юра в Ню Йорку, о год. 12-ій вполудне.

До участи у святкуваннях запрошуємо українські молодечі, комбатантські організації і все українське патріотичне громадянство.

•

Комбатантські, молодечі, жіночі, братські та інші організації просимо прибути із прапорами.

•

НУМЕРОВАНІ КВИТКИ ВСТУПУ В ПЕРЕДПРОДАЖІ: АРКА і ЕКО

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Ярослава Яворського

на сироти зложили:

по 50.00 дол. — Нуся Смеречинська, П-во Василь і Христя Гнатів;
по 30.00 дол. — П-во Шебунчаки;
по 25.00 дол. — П-во Л. і Р. Галібей, Т-во Самопоміч в Ньюарку;
по 20.00 дол. — П-во М. і А. Гординські, П-во Богацькі, П-во Богданські, П-во Х. і В. Одайники, П-во Д. і Ю. Костів, Д-р І. Карапінка, П-во Гретчаки, П-во Цяпки і нечитке;
по 15.00 дол. —п. В. Васічко;
по 10.00 дол. — П-во Футали, П-во Галій, п-і І. Бартошок, П-во Фединишин, п-і І. Кочержук, п-і С. Андерсон, П-во Басняки;
по 5.00 дол. — п-і Н. Іванчук, п. Іванюк, п-і І. Кононів, П-во Марущаки.

Разом пожертвували .... 475.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. д-ра Олександра Сушкова

зложили 25.00 долярів на Фонд Гарвардських Студій

Микола і Люна ГІРНЯКИ

В неділю, 1 січня 1978 р., о год. 12-ій дня

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

мого Дорогого ЧОЛОВІКА

бл. п. проф. д-ра

МИХАЙЛА НЕСІНА

буде відправлена

ПАНАХИДА

в Українській Православній Церкві св. Володимира, 160 В. 82-га вул., в Ню Йорку

Прошу згадати Покійного в цей день в своїх молитвах.

Дружина — ОЛЕНА НЕСІНА

Замість квітів на могилу

бл. п. Ольги Турянської

на Пластову Фундацію в Ньюарку, Н. Дж. зложили:

по 50.00 дол. — А. В. Шумейки;
по 30.00 дол. — Орися й Юліян Охримовичі;
по 25.00 дол. — Володимир і Катря Воловодюк, Неоніля Мечник, Роман і Ірина Лаврович, Любомир і Дарія Курилко;
по 20.00 дол. — Омелян і Марічка Гельбік, Микола й Ірина Ставничі, д-р Ярослав і Лідія Ляшевич, д-р Ірена й Зенон Терлецькі, „Чорноморська Січ" — Ньюарк, д-р Тарас Шегедин, О. і Н. Сигіди, Ольга й Мирон Гнатейки, Дмитро Пензак, Роман Рондяк, Віктор Роговський, Володимир Васічко;
по 15.00 дол. — Орест і Іванна Лисинецькі;
по 10.00 дол. — Богдан і Ярослава Жеребецькі, Ярема і Мотря Ракочі, Омелян і Анна Твардовські, Софія і Івась Ориняк, Юрій й Оксана Стеранка, Михайло Матіяш, Галина й Роман Микита, Віра й Зенон Салевич, Нестор і Марія Ходновські, Оля і Петро Семенюки, Василь Гнатів, Ірена Сигалів;
по 5.00 дол. — Ігор і Божена Ольшанівські, Ярослав Олійник, Антін Тимкевич.

Разом пожертвували .... 570.00 дол.

Жертводавцям щиро дякуємо.

•

ВШ. Родині Покійної найглибше співчуття висловлює —

УПРАВА ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас в дні 12-го листопада 1977 року наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ та ПРАДІДУСЬ

бл. п.

МИХАЙЛО БОГДАН

В першу чергу наша найщиріша подяка Впр. о. С. Шевчукові, ЧСВВ і Впр. о. Л. Лавренюкові, ЧСВВ, за їхню участь в Панахидах та похоронних відправах.

Особливо дякуємо Впр. о. Х. Войтині, ЧСВВ, за духовну опіку, як також д-рові Остапові Баранові, за дбайливу лікарську опіку під час довгої і тяжкої недуги.

Глибока подяка усім Приятелям та Знайомим, що так численно взяли участь в Панахидах та похоронних відправах.

Ми невимовно вдячні Вп. інж. А. Осадці, Вп. дир. Р. Крупці та Вп. П. Кобринові за прощальні слова при домовині.

Наша щира подяка за молитви, вислови співчуття, квіти на свіжу могилу, та численні пожертви на Служби Божі, на Фонд Будови Церкви св. Юра, на Патріярший Фонд та на церкву св. Володимира в Ґлен Спей.

Ми щиро вдячні Вп. дир. Р. Крупці та Вп. мгр Я. Щербанюкові за прощальні слова під час трапези.

Також дякуємо Вп. Паням з Бавнд Бруку за приготовання трапези.

Вкінці ще наша подяка похоронному заведенню П. Яреми за солідне та дбайливе переведення похоронів.

Нехай Всевишній винагородить Вас всіх сторицею.

Родина БОГДАНІВ і МИХАЙЛЕВИЧІВ

Ню Йорк, грудень 1977 р.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою, що з Волі Божої відійшов у Вічність, по довгій і важкій недузі на 76-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

СЛ. П.

ВОЛОДИМИР ПОПАДЮК

б. член УГА, довголітній член УВО і ОУН, працівник української кооперації на Рідних Землях і на еміграції.

ПАРАСТАС — у четвер, 15-го грудня 1977 р., в похоронному заведенні Kappa Funeral Home, Chicago, Ill., о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 16-го грудня 1977 року, о год. 10-ій ранку в соборі свв. Володимира і Ольги, Чікаго, Ілл.

Тлінні Останки Покійного будуть поховані в суботу, 17-го грудня 1977 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
АНДРІЙ — син з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
ІВАННА — донька з мужем АРНОЛЬДОМ
МАРКО і ТАНЯ — внуки
Рідня в Америці, Канаді і на Україні

Просимо про молитви за спокій душі Покійного.

Ділимося сумною вісткою з Громадянством і Приятелями, що 14-го грудня 1977 року відійшов у Вічність, на 75-му році життя

СЛ. П.

ВОЛОДИМИР ПОПАДЮК

уродженець Коломийщини, Зах. Україна, учасник Визвольних Змагань, провідний член УВО і ОУН, політв'язень польських тюрем, визначний кооператор, член-основник Кооперативної Каси „Самопоміч" в Чікаго, голова Кредитового Комітету і почесний член Президії.

•

Дружині, Дітям і всій Родині висловлюємо щирі співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дирекція і Співпрацівники Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Чікаґо, Ілл.

Бегін цієї п'ятниці у Вашінгтоні...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

натякнув, що Ізраїль може погодитися на „розподіл території на західньому березі ріки Йордан", тобто може звільнити частину арабської території, але не відомо, чи з тим поглядом погоджується прем'єр Бегін.

У вівторок, 13-го грудня увечері, до Каїра прибула ізраїльська делегація на наради, які мали розпочатися наступного дня в Мена готелі, де під час Другої світової війни зустрічалися лідери держав-союзників, щоб плянувати стратегію проти нацистської Німеччини. Тепер в цьому готелі проходитимуть мирові наради. Ізраїльську делегацію під проводом Еліяху Бен Еліссара, директора бюра прем'єра Бегіна, і Меїра Розенне, правного дорадника ізраїльського міністерства закордонних справ, тепло вітали єгипетські урядовці, очолювані Ахмедом Есматом Адбелем Мегвідом, амбасадором до Об'єднаних Націй. Члени ізраїльської делегації, як теж прем'єр Бегін у Єрусалимі, заявили кореспондентам, що ніхто не вірив би в можливість прибуття делегації Ізраїля до Каїра ще три-чотири тижні тому, а ще менше, що в Каїрі поруч єгипетських хоругов повіватимуть теж ізраїльські.

В конференційній залі будуть „зарезервовані" місця для делегації інших арабських держав і Совєтського Союзу, які одержали запрошення від Садата прибути на каїрські наради, але відмовилися.

У інтерв'ю з кореспондентом „Ню Йорк Таймсу" Флорою Луїс прем'єр Бегін поінформував, що під час каїрської наради Ізраїль і Єгипет представлять „проєкти мирових договорів", але на цій конференції не буде підписаний сепаратний мир між цими двома державами, а „проєкти" мають тільки служити, як взірці для майбутніх договорів між Ізраїлем і всіми арабськими сусідами. В Каїрі відбудеться дискусія над ізраїльськими і єгипетськими „проєктами" і будуть введені зміни, очевидно, якщо всі сторони дадуть свою згоду. Менахем Бегін сказав, що такі „контроверсійні справи", як майбутність арабських територій, які тепер находяться під контролею Ізраїля, та проблема палестинських арабів не були включені в згадані „проєкти". Він також поінформував, що перша сесія каїрських нарад триватиме 10 днів, а відтак буде кількаденна перерва. Коли наради відновляться, то Ізраїль і Єгипет вже правдоподібно представлятимуть їхні міністри закордонних справ і тоді можна буде обговорювати „територіяльні справи" — сказав Бегін.

Минулого вівтірка, 13-го грудня, державний секретар Сайрус Венс, який відбуває поїздку по країнах Близького Сходу, відбув в Дамаску нараду зі сирійським президентом Гафезом аль-Ассадом, який, разом з іншими „радикальними" арабськими лідерами, зайняв вороже становище до єгипетсько-ізраїльського діялогу. Ассад сказав Венсові, що Сирія не тільки не візьме участи в каїрських нарадах, але також може відмовитися брати участь у Женевській мировій конференції. Сирійський президент гостро натаврував президента Садата за його „зрадницьку співпрацю зі сіоністами". Натомість Венс запевняв Ассада, що ЗСА, як теж Єгипет і Ізраїль бажають „загального замирення" на Женевській конференції, а не сепаратного єгипетсько-ізраїльського мирового договору. Як відомо, протягом останніх кількох днів Ассад відвідував кілька арабських держав, стараючись переконати їхніх лідерів, щоб вони прилучились до „анти-Садатського фронту". В той самий час йорданський король Гуссейн, який позитивно оцінює мирову ініціятиву Садата, переконував лідерів арабського світу припинити їхні атаки на єгипетського президента і закликав до „єдности арабів". Подібні заходи робить уряд Савдійської Арабії.

У Литві католицизм толерують...

(Закінчення зі ст.-1-ої)

Тим часом хоча пан Васілєв старався про візу до ЗСА, йому відмовлено. В нього два сини — 8 і 9-річний, їх в школі учителі переслідують, а їхні товариші заохочувані ставле[illegible]ням оточення — побивають. Батько його жінки є постійно під пресією КГБ, а його жінку прогнано з її власного родинного дому зі словами: „Родина, або Бог". Пан Васілєв сказав, що через те, що він належить до п'ятидесятницького віровизнання, його позбавлено вищої освіти. Хоча його сини добре вчаться, вони отримують низькі оцінки і їх постійно переслідують і зневажають. Його синів не допущено вступити до піонерів і заборонено співати пісні про Леніна, мовляв, якщо вони вірять в одного Бога, якже тоді вони можуть прославляти ...другого.

П'ятьох п'ятидесятників у своїй письмовій заяві сказали: „Де є такт і сенситивність до ще незформованої і нестійкої дитячої душі". Вони також скаржилися як уряд міг „втягнути дітей в ідеологічну боротьбу дорослих", в якій „їх навчають не шанувати їхніх батьків і їм не повинуватись". Свої релігійні практики вони мусять відбувати в приватних домах, тому, що незвичайно рідко вони отримують дозвіл на заєрестрування їхньої конгрегації, цим самим тоді й нелегально публічно відправляти Богослуження. Їхні відправи часто переривають різні хуліганські напади, які зневажають осіб, що беруть участь в цих відправах.

А все ж таки пан Васілєв вважає, що у Литві є легше, як в Білорусі, бо там є сильніший натиск на релігію, а також від батьків відбирають дітей, щоб вони не змогли виховувати їх в релігійному дусі.

В Литві є сильна римо-католицька традиція. „60 відсотків населення в цій республіці є віруючі", — сказав о. Лідис. Приблизно 8.000 осіб кожної неділі приходить до його церкви, а під час Різдва є чотири Богослуження, 4.000 до 5.000 на кожній Службі Божій. І це не тільки старші. „Триста дітей приходить кожночасно до Сповіди. А також охрищують багато дітей, навіть тих, яких батьки є членами партії". Священичий стан о. Лідиса і його кольоратка приносять йому певні привілеї — краще домашнє устаткування і кімнату в готелі без попереднього замовлення.

„Шостокрилі" відбули свою Раду

Ню Йорк. — Курінь пластунок „Шостокрилі", відбув свою 16-ту з черги Раду тут в пластовій домівці в суботу, 3-го грудня.

Членки куреня вибрали новий провід, до якого ввійшли: Маруся Боднаренко - курінна, Аніта Роїк — суддя, Леся Баранська — писар, Ліда Домбровська — скарбник, Ґеня Форманюк — хронікар, Дарка Бакалець — господар і Уляна Шав'як — хорунжа.

Радою переводила президія в складі: Яра Сидорак — предсідник і М. Боднаренко — писар.

На Раді рішено фінансово підтримати видання віршів Василя Барки п. з. „Шестикрилець". Курінь також приготовляє до друку збірник українських народних звичаїв для юнацтва й виховників.

Курінь, назва якого походить із заголовка книжки Катрі Гриневич „Шестикрилець", був заснований в 1960 р. в Клівленді, Огайо. В 1975 р. відзначено 15-річчя куреня посвяченням курінного прапору, бенкетом і забавою.

Цілями „Шостокрилих" є плекання української культури, пластового гумору й фізичної вправности та виховання пластової молоді.

†

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СЕМЕН ВАЛЕНТІ, довголітній член 325 Відд. УНС в Брукліні, Н. Й., помер 9-го грудня 1977 р. в Ню Йорку. Покійний нар. 1909 р. в с. Поздях, пов. Перемишль, Україна. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, дочку Джовн, 2 внуків Тебі і Вілі. Похорон відбувся 13-го грудня, з пох. заведення П. Яреми до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Оливна Гора в Маспет, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ЕВА ГНАТЮК-СОВКО, членка УНС 179 Від. Б-ва св. Володимира в Ст. Луіс, Мо., померла 1-го липня 1977-го р. на 83 р. життя. Нар. в 1894 р. в с. Барилів, пов. Радехів, Україна, і стала чл. УНС в 1952 р. Залишила у смутку дочку Марію Штендера, синів Івана, Йосафата і Василя, внуків та праправнуки. Похорон відбувся 5 липня 1977 р. на цвинтарі св. Йосифа в Кімсвік.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ІВАН ВАДРОЗ, член УНС 126 Відділу Б-ва св. Івана Хрестителя в Слісвілле, Па., помер 2 травня 1977 р. на 67 р. життя. Нар. в 1910 р. в Експорт, Па. і став членом УНС в 1957 р. Полишив у смутку братів Семена і Михайла, три сестри Анну, Стелу і Марію. Похорон відбувся 4 травня 1977 р. на цвинтарі св. Миколая в Експорт, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Іван Шеліга

МИКОЛА ЧУМА, член УНС 361 Від. Т-ва Дністер в Ню Йорку, помер 11 листопада 1977 р. на 86 р. життя. Нар. в 9 травня 1891 р. в с. Розділовичі, пов. Рудки, Україна, став членом УНСоюзу 1942 р. Залишив у смутку дочок Розалію з мужем Григрієм Полчій і Наталію та братанка Степана. Похорон відбувся 15 листопада 1977 р. на цвинтарі Кальварія в Квінсі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ВАКАЦІЇ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ГРУДНЯ 1977 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься чл. прибути. З огляду на кінець року, проситься вирівняти чл. вкладки. — В. Марущак, рек. секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні загальні збори Б-ва св. І. Хрестителя 292-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в УНДомі. В програмі: звіти Управи, вибір нової Управи на 1978 рік та інші важні справи. — Т. Тимочко, гол., П. Федик, фін. секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Загальні річні збори Б-ва св. о. Николая 175-ий Відд., о год. 1:30 по пол., в залі УНДому при 4655 Мартін вул., із звичайним порядком нарад. Проситься чл. прибути. — В. Папіж, гол., Я. Базюк, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. 2-ій по пол. у Вінярського. Проситься прибути на збори та вирівняти чл. вкладки. — Управа.

ВЕСТ ІСТОН, Па. Річні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 137 Відд., о год. 2-ій по пол. в Амер.-Укр. Горжанському Клюбі. На порядку: звіт К. Комісії, вибір Управи на 1978 рік та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — Гр. Прашик, предс., М. Колодруб, кас., С. Колодруб, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 1:30 по пол., в кафетерії церкви св. Йосафата. На порядку: вибір Управи на 1978 рік, збирання чл. вкладок та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, гол., Ст. Мартинюк, кас., Т. Кубарич, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7872. Початок дії

Що за добра гадка, Тарзане... Ми „вкрадемо" Далілю Джейд за допомогою її власного човна!

Це найшвидший спосіб забрати її звідсілля ще заки вона прокинеться!

Чи ти вже придумав спосіб як доставити її на човен?

Так, Доне!... Будь уважним...

...Я незабаром доставлю її сюди!

Чому він подався на вершини дерев??